N. 610.

Currenda II.

A. D. 1878.

L. 5.

Ustawa dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca postanowienie o zniesieniu prawa propinacyi.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla Galicyi z dnia 29. Grudnia 1877. Część XXVIII. N. 55. zawiera ustawę o zniesieniu prawa propinacyi, którą dla wiadomości P. T. Kleru Dyecezalnego, a w razie danym do użytku w całéj rozciągłości ogłaszamy:

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca postanowienia o zniesieniu prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Dział I.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Prawo propinacyi ma być zniesione za wynagrodzeniem (§§. 4. i 5.)

§. 2.

Wyrób napojów propinacyjnych staje się od dnia wejścia w życie téj ustawy, z ograniczeniami w niéj postanowionemi, przedmiotem wolnego przemysłu.

§. 3.

Propinacyjne prawo wyszynku i sprzedaży napojów pozostaje w całéj swéj wyłączności i rozciągłości przy uprawnionych jeszcze przez lat 26, licząc od dnia w §. 17. wskazanego.

Po upływie tego 26-letniego peryodu ustaje to prawo raz na zawsze.

§. 4.

Kto na dniu wejścia w życie téj ustawy będzie właścicielem majętności stanowiącéj odrębne ciało hipotyczne, z którem połączone jest prawo propinacyi, albo właścicielem propinacyjnego prawa wyszynku w pewnéj miejscowości, ten lub jego prawonabywca, pozostanie po upływie peryodu §. 3. wzkazanego przy prawie rzeczowem szynkowania gorących napojów (z wyjątkiem wina) w jednym szynku, w obrębie téjże saméj majętności lub miejscowości, a jeżeli majętność, stanowiąca jedno ciało hipoteczne, rozciąga się więcéj niżeli na jednę gminę, przy takiém samem prawie w każdéj gminie.

§. 5.

Właściciele prawa propinacyi otrzymają za zniesienie tego prawa z końcem peryodu §. 3. oznaczonego wynagrodzenie z funduszu propinacyjnego, według téj ustawy zebranego, który rozdzielony będzie między nich w miarę obliczonego czystego dochodu z prawa propinacyi, które każdy z nich posiadał.

Dochód ten obliczony będzie z przecięcia dochodu w sześciu latach od 1869 do 1874 włącznie, po odtrąceniu przeciętnéj z tychże 6 lat kwoty rocznego podatku z dodatkami państwowymi, krajowymi i indemnizacyjnymi.

Dział II.

O komisyach.

§. 6.

Dla oznaczenia czystego dochodu z prawa propinacyi ustanowioną będzie komisya krajowa we Lwowie i komisye miejscowe.

§. 7.

Komisya krajowa składa się z c. k. Namiestnika lub delegowanego przezeń zastępcy jako przewodniczącego i z sześciu członków, mianowicie: dwóch urzędników politycznych, których oznacza Namiestnik, dwóch delegatów, wskazanych przez Wydział krajowy, jednego Radcy wyższego Sądu krajowego lwowskiego, którego oznacza Prezydent tegoż Sądu, i jednego zastępcy uprawnionych, którego powołuje Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Członkowie komisyi mają zastępców w ten sam sposób powołanych.

Członkowie komisyi nie pobierają wynagrodzenia za czynność w téj komisyi.

Komisyi krajowéj będą dodani urzędnicy konceptowi, rachunkowi i manipulacyjni.

§. 8.

Do powzięcia uchwały w komisyi krajowéj potrzebna jest obecność Przewodniczącego przynajmniéj pięciu członków lub ich zastępców.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący nie głosuje; lecz w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego się przychyli.

Jeżeli przy równości głosów zachodzi różnica zdań tylko co do wysokości cyfry, Przewodniczący może przyjąć cyfrę średnią.

§. 9.

Komisya krajowa ustanawiać będzie komisye miejscowe w miarę potrzeby.

Komisya miejscowa składa się z urzędnika politycznego, którego mianuje Namiestnik, i z przydanego mu pisarza zaprzysiężonego.

§. 10.

Po wejściu w życie niniejszéj ustawy zawezwie c. k. Namiestnik posiadaczy prawa propinacyi edyktem, ogłoszonym w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, ażeby w terminie nieprzekraczalnym 6 miesięcy od dnia ogłoszenia tego edyktu przedłożyli komisyi krajowéj zgłoszenia, wykazujące czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku z lat 1869 do 1874; gdyż ci, którzy nie podadzą zgłoszenia w terminie powyższym, ponosić będą sami koszta wyśledzenia dochodu.

§. 11.

Komisya miejscowa rozpoznaje przydzielone jéj od komisyi krajowéj zgłoszenia, wyśledza czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku (§. 5.) do każdego ciała hipotecznego z osobna, a jeżeli prawo propinacyi nie jest połączone z majątkiem, stanowiącym odrębne ciało hipoteczne, dla każdéj osoby, prawo propinacyi posiadającéj. Za podstawę do wyśledzenia czystego dochodu ma być przyjęty ten dochód, który służył do wymiaru podatku dochodowego.

Komisya, gdy się przekona, że dochód, który służył do wymiaru podatku, z rzeczywistem się nie zgadza — ma cyfrę czystego dochodu rzeczywistego wyśledzić z kontraktów dzierżawnych lub innych dokumentów.

Jeżeli dochód z propinacyjnego prawa wyszynku połączony był z innemi dochodami — n. p. z dochodem z młyna, zajazdu i. t. p. — wyśledzi komisya, ile w ogólnéj sumie dochodów mieści się innych dochodów, a ile pozostaje jako dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 12.

W razach potrzeby może komisya miejscowa powołać do oszacowania czystego dochodu znawców, których mianuje Namiestnik.

Ci znawcy będą zaprzysiężeni i mają pobierać dyety i wynagrodzenie kosztów podróży. Wysokość tych należytości i warunki ich poboru oznaczy komiysa krajowa.

§. 13.

Komisya krajowa rozpoznaje akta, przez komisyę miejscową zdziałane, zarządza

w razie potrzeby dochodzenia uzupełniające i wydaje orżeczenie o czystym dochodzie z prawa propinacyi i o prawie, zastrzeżonem w §. 4.

Orzeczenia takie mają być wydane osobno dla każdego majątku, tworzącego odrębne ciało hipoteczne, a jeżeli prawo propinacyi nie jest częścią składową takiego majątku, orzeczenie będzie wydane dla osoby uprawnionego.

§. 14.

Od orzeczenia komisyi krajowéj służy rekurs do Ministerstwa spraw wewnętrznych, który ma być podany do komisyi krajowéj w terminie nieprzekraczalnym dni 30, licząc od dnia w którym orzeczenie zostało doręczone. W ten termin nie będą wliczone dnie, które zajmie przesyłka rekursu pocztą.

Koszta dochodzenia, rekursem spowodowane, ponosi w razie odrzucenia strona, która rekurs wniosła.

§. 15.

Spory prawno-prywatne, odnoszące się do prawa propinacyi, nalażą do drogi prawa.

Jeżeli co do prawa propinacyi zachodzą sprzeczne między sobą roszczenia kilku osób, rozprawa będzie przeprowadzona w komisyi z tym, który jest w posiadaniu faktycznem tego prawa.

Gdyby oznaczenie czystego dochodu z prawa propinacyi, lub przyznanie prawa, w § 4. zastrzeżonego, zawisło od poprzedniego rozstrzygnięcia sporu prawno-prywatnego, komisya wyda orzeczenie według ostatniego faktycznego stanu posiadania i wyznaczy termin nieprzekraczalny, przynajmniéj trzymiesięczny w którym pozew dla rozstrzygnienia sporu ma być wniesiony do Sądu właściwego i dowód tego wniesienia przedłożony komisyi krajowéj; w przeciwnym razie bowiem orzeczenie komisyi stanie się prawomocnem.

W razie wydania wyroku sądowego należy zastosować się do niego przy ostatecznem orzeczeniu o czystym dochodzie z prawa propinacyi i o przyznaniu prawa w §. 4. zastrzeżonego.

§. 16.

Orzeczenia prawomocne ma komisya krajowa udzielać Wydziałowi krajowemu, jako Dyrekcyi funduszu propinacyjnego.

§. 17.

Dzień, w którym orzeczenia o czystym dochodzie z prawa propinacyi, dla uprawnionych w całym kraju wydane, staną się prawomocnemi, poda komisya krajowa do powszechnéj wiadomości edyktem zamieszczonym w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, tudzież w urzędowéj Gazecie wiedeńskiéj i ogłosi w tym edykcie, że od dnia 1. Stycznia lub 1. Lipca, który nastąpi po ogłoszeniu edyktu, rozpoczyna się poryod lat 26, w §. 3. wskazany.

Poszczególne, ostatecznie jeszcze niezałatwione sprawy ustanowienia czystego dochodu z prawa propinacyi, tudzież w toku będące spory o to prawo (§. 15.), nie wstrzymują rozpoczęcia rzeczonego peryodu.

§. 18.

Komisya krajowa będzie udzielać orzeczenia prawomocne, wydane dla majątków tworzących ciała hipoteczne, właściwym sądom hipotecznym, które mają z urzędu przy każdym takim majątku uwidocznić w księgach hipotecznych, — że prawo propinacyi ustaje z upływem peryodu, w §. 3. wskazanego, — że właściciel tego majątku ma prawo do wynagrodzenia w pieniądzach, niniejszą ustawą określonego, a po upływie rzeczonego peryodu pozostanie przy prawie, zastrzeżonem w §. 4.

Dział III.

O funduszu propinacyjnym.

§. 19.

Na spłacenie wynagrodzenia, pokrycie wydatków, połączonych z wyśledzeniem czystego dochodu z prawa propinacyi, i kosztów zarządu, utworzony będzie fundusz propinacyjny.

Fundusz ten powstaje:

a) z rocznych opłat od szynkarzy;

b) z jednorazowych opłat od zakładania gorzelń, browarów i miodosytni;

c) z grzywien, nakładanych za przestępstwa w sprawach propinacyjnych.

§. 20.

a) Opłaty od szynkarzy.

Każdy szynkarz, wykonywujący wyszynk propinacyjny (czy to jako posiadacz prawa propinacyi, lub jako dzierżawca, czy też jako szynkarz od posiadacza albo od dzierżawcy ustanowiony) ma opłacać od tego wyszynku w miejscowościach, liczących mniéj niż 1000 mieszkańców po 10 złr., w miejscowościach liczących od 1000 do 5000 mieszkańców po 15 złr., w miejscowościach liczących więcéj niżeli 5000 mieszkańców po 20 złr. rocznie.

Kto wykonywa wyszynk gorących napojów z innego tytułu, niżeli z tytułu prawa propinacyi, ma opłacać w miejscowościach liczących mniéj niż 1000 mieszkańców po 60 złr., w miejscowościach liczących od 1000 do 5000 mieszkańców po 80 złr., w miejscowościach liczących więcéj niżeli 5000 mieszkańców po 100 złr. rocznie, bez różnicy, czy wyszynk jest wykonywany jako przemysłowość samoistna, lub jako akcesoryum innéj przemysłowości. Téj opłacie nie ulegają ci, którzy wykonywują wyszynk samego tylko wina.

Należytości te mają obowiązani opłacać od dnia 1go tego miesiąca, który nastąpi po upływie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy niniejszéj, aż do dnia, w którym upłynie peryod, w §. 3. wskazany.

§. 21.

C. k. Starostwo wymierza opłaty w §. 20. ustanowione, zawiadamia o tem obowiązanych i udziela wykaz należytości wymierzonych w jednym egzemplarzu c. k. urzędowi podatkowemu, w drugim Wydziałowi krajowemu.

Przeciw wymiarowi należytości służy tak obowiązanemu do opłaty, jak i Wydziałowi krajowemu, jako Dyrekcyi funduszu propinacyjnego, prawo rekursu do c. k. Namiestnictwa. Przeciw orzeczeniu Namiestnictwa służy prawo rekursu tylko temu, na czyją niekorzyść orzeczenie starostwa zostało zmienione.

Rekurs nie wstrzymuje wykonania orzeczeń.

§. 22.

Należytości w §. 20. ustanowione mają być uiszczane do c. k, urzędu podatkowego na rzecz funduszu propinacyjnego w półrocznych ratach z góry, zawsze dnia 1. Stycznia i 1. Lipca każdego roku, a w razie uchybienia terminu z odsetkami zwłoki po 6 od sta.

Jeżeli obowiązek opłaty należytości nie zaczyna się z dniem 1. Stycznia, względnie 1. Lipca, uiści obowiązany pierwszą ratę w takiéj ilości, jaka stosunkowo wypadnie za czas od dnia obowiązku opłaty do następującego dnia 1. Stycznia lub 1. Lipca.

Należytości te będą ściągane w taki sam sposób jak podatki rządowe.

§. 23.

b) Opłaty od zakładania gorzelń, browarów i miodosytni.

Kto w czasie od dnia wejścia w życie niniejszéj ustawy aż do upływu peryodu, w §. 3. ustanowionego, zakłada nową gorzelnię, browar lub miodosytnię, ma zapłacić na rzecz funduszu propinacyjnego, przed rozpoczęciem wyrobu wódki, spirytusu, piwa lub napojów miodowych, jednorazową należytość, w kwocie 2000 złr. od każdéj gorzelni lub browaru, a 100 złr. od każdéj miodosytni.

Opłaty te mają być uiszczane bezpośrednio do funduszu propinacyjnego (§. 32.)

Od téj opłaty wolny jest właściciel majętności, przedmiotem ksiąg hipotecznych będącéj, z którą w dniu wejścia w życie téj ustawy połączone jest prawo propinacyi, jeżeli zakłada gorzelnię, browar lub miodosytnię w obszarze téj gminy, na której obszar rozciąga się jego propinacyjne prawo wyszynku.

C. k. starostwa obowiązane są zawiadomić Wydział krajowy o każdém na założenie gorzelni, browaru, lub miodosytni udzielonem pozwoleniu.

§. 24.

Funduszem propinacyjnym zarządza Wydział krajowy jako Dyrekcya tego funduszu.

Koszta połączone z wyśledzeniem czystego dochodu z prawa propinacyi, o ile takowe nie ponoszą strony (§. 10. i 14.) równie jak koszta zarządu funduszu propinacyjnego, mają być pokryte z tegoż funduszu.

Dochody funduszu propinacyjnego, o ile nie będą potrzebne do pokrycia kosztów rzeczonych, będą lokowane w sposób taki, w jaki mogą być lokowane kapitały pupilarne.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

N. 25/praes.

Tonus, quo decantentur Gloria et Missa est.

In Graduali romano occurrunt diversi toni, quo Kirie eleison, Gloria, Ite Missa etc. sunt decantandi, praecipue festa Beatissimae Virginis Mariae habent tonum specialem. Disputabant Choralistae, quo tono sunt cantanda: Gloria, Ite missa est de Beata, si inciderit infra octavas aut diebus habentes praefationem de Nativitate e. g. festo Transfigurationis Domini, proponebant itaque S. Congregationi Rituum sequentes quaestiones: Estne canendum Gloria in excelsis et Ite Missa est in tono de Beata Maria Virgine, infra octavas Nativitatis Domini et Corporis Christi, uti Magistri chorales ex Graduali Romano a Sacra Rituum Congregatione approbato argumentantur.

Et si affirmative, estne canendum eodem modo etiam in festo S. Stephani Protomartyris, S. Joannis Apostoli Evang. et in festis infra Octavam Nativitatis, sicut in omnibus festis infra Octavam Corporis Christi incidentibus.

Et si rursus afformative, estne canendum in genere Gloria in excelsis et Ite missa est, quoties Praefatio de Nativitate Domini dicenda est, in tono de Beata Maria.

Sacra Congregatio rescribendum censuit dtto 27. Maji 1877 ad I. II. et III. Affirmative.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 30. Januarii 1878.

Missa de requiem cum applicatione ad intentionem vivorum.

Ex mente Ecclesiae, absolvuntur missae pro defunctis in colore nigro, si rubricae

Officii divini id permittunt. Quaeritur tamen, utrum liceat sacerdotibus uti paramentis nigris et celebrare missam de Requiem, ut satisfaciant obligationi, quam susceperunt secundum intentionem dantis eleemosynam quando prorsus ignorant, quaenam sit illius intentio pro defunctis nec ne. Ad hanc quaestionem propositam respondit S. Rit. Congr. 29. Nov. 1856 Affirmative.

An liceat sacerdotibus uti paramentis nigris et celebrare missam de Requiem, ut satisfaciant obligationi, quam susceperunt pro vivis.

S. R. Cong. 29. Nov. 1856 respondit: Affirmative, dummodo non diverse praescripserit, qui dedit eleemosynam.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 30. Januarii 1878

N. 443.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

N. 360. R. D. *Miętus Sigismundus*, Cooperator in Piwniczna, translatus est in eadem qualitate ad Ślemień.

N. 536. R. D. *Dziatkowiec Andreas*, Coop. in Brzeziny, translatus est in eadem qualitate ad Straszęcin.

N. 545. R. D. *Kapturkiewicz Antonius*, Coop. in Mszana dólna, constitutus est Administrator spirit. ibidem.

N. 524.

Piis ad aram suffragiis commendantur

N. 524. Anima R. D. **Ignatii Jabłoński**, Parochi in Grojec, pensione provisi, qui die 29. Januarii 1878 Sacramentis moribundorum provisus, anno aetatis 74, socerdotii 47, placide in Domino obdormivit.

N. 580. Anima R. D. **Adalberti Wciślak, deficientis,** qui die 31. Januarii morte repentina, anno aetatis 64, sac. 35, e vivis raptus est, **societati dioecesanae reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.**

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae, die 31. Januarii 1878.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

Episcopus Tarnoviensis.

Tarnoviae 1878. Typis A. Rusinowski. Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii.